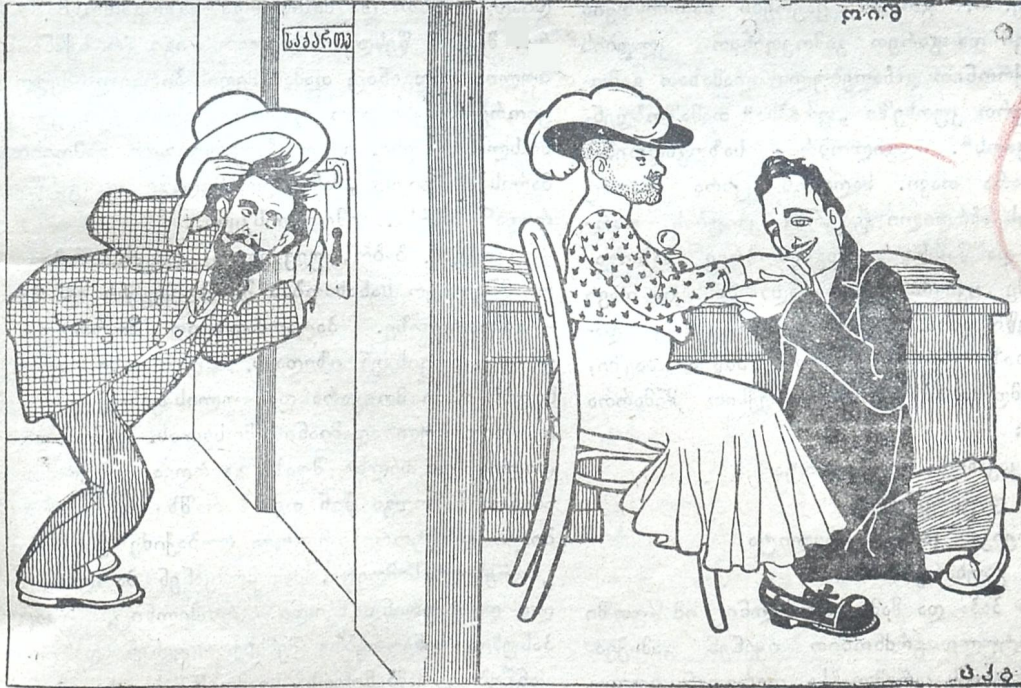

სამსახური

მათრასი

ნუმორის გ. ჟურნალი № 22

ოჯახური დრამა

სამსონ „სახალხეთელი“. დმერთო ჩემო! როგორც ვხედავ
 ევრონტინა აღარ ხუმრობს,
 „საქართველოს“ რედაქტორთან
 ვგზომ ხანგრძლივ როცა სტუმრობს.

ნეტავ მართლა თუ მლაღატობს
 და მცვლის ურცხვად ბურჟუაზე?!
 აღარ ვიცი: მე, თუ იგი,
 რომელი ვართ სრულ კკუაზე.

Handwritten blue scribbles and a red circular stamp with the word 'გაი' (Gai) inside.

თამარის აჩრდილი.

(დასასრული)

სალამო უამი იდგა. ქ. გორის ქუჩებს დიდი მზადება ეტყობოდა. დილა ადრიან ხალხი გარეთ გამოშლილიყო და ვილასაც ელოდა. დიდად პატივცემული კორესპონდენტი „ობოლი“ ხიდის ყურზე იდგა და გამვლელ-გამომვლელს ფეხებში უყურებდა: ვინ რამდენ ნაბიჯს გადასდგამსო. სამეფო ქუჩაზე გორის მანდილოსნები, რიცხვით 10.000-დის დარაზმულნი ჩამწყკრივებულნი იყვნენ. ამ საერთო მზადებას ხელს უწყობდნენ გორის ვაჭრებიც. რადგან არც ფარჩეულობა, არც ჩითები და ასე გასინჯეთ—საქონლის ტყავიც-კი აღარ იშოვებოდა, მათ ე. ი. გორის ვაჭრებს ხალხისთვის გაეძროთ ტყავი და გარეთ გამოეფინათ. კლუბის დარბაზი ელექტრონით გაჩაღებული, ლამაზათ გამოიყურებოდა. ერთ კუთხეში „ფრაზსა“ თამაშობდნენ, მეორეში „მაკაას“. ადგილობრივ საზოგადოებას ბლომად მოეყარა თავი. სალამოს ცხრა საათიც გახდა. თამარის აჩრდილი უეცრივ კლუბის დარბაზში გაჩნდა და წარსდგა ადგილობრივ საზოგადოების წინაშე. ყველა ცდილობდა მისთვის თავი როგორმე მოეწონებია. მალე წარმოდგენაც დაიწყო და სცენაზე გამოვიდა ერთი პაწია ბავში, რომელმაც შემდეგი მშვენიერი ლექსით მიმართა საზოგადოებას:

„კაკაჩოსა სიციტლიტა
 კანა დაუმშვენებია,
 ჟორჟიკას კარგი სცავლიტა
 პაპა გაუხარებია“.

ჟორჟიკას პაპა და მამა, რომელნიც იმ წუთში დიდი პატრიოტული გრძნობით იყვნენ გამსქვალულნი, სიხარულის ცრემლებსა ღვრიდნენ, ხოლო საზოგადოებამ ნიჭიერი ბავშვი მხურვალე ტაშის ცემით დააჯილდოვა.

სცენაზე გამოვიდა ერთი ახალგაზდა მგოსანი, ესე ნ წლისა იქნებოდა, რომელიც თავის საკუთარ ლექსების წაკითხვას აპირებდა, მაგრამ გააღო თუ არა პირი, ელექტრონი ჩაქრა... თუმცა ელექტრონი ისევ აინთო, მაგრამ თამარის აჩრდილი აღარსად იყო. ქუჩებში-კი ისევ ჟრიაპული იდგა. „Божі мой! რამდენი ვიგულავე დღეს ულიცებ-

ზედ. დედა არ მომიკვდეს, я очень устала“— ეუანებოდა გიმნაზიელი ქალი გიმნაზიელ ვაჟს.

— „Ничего душка! დავისვენოთ. მეც ბევრი ვეკატავე. მაშ პროგულაკაზე როგორ დადისარ ხოლმე კლასნი დამასთან? წამო, сядемъ სკამეიკაზე!“— მიუგო ვაჟმა.

თამარის აჩრდილიცა ყური მოჰკრა ამ ლაპარაკს და მწარედ ამოიოხრა. დარაზმული მანდილოსნები ამ დროს „საჩაიეში“ ისხდნენ და გაცხარეულნი „პასკებზე“ კამათობდნენ. აკერ გამოჩნდა თამარის აჩრდილიც. ქ-ნი ანიჩკა, ვერიჩკა, სონიჩკა და სხვა და სხვა... მოწიწებით წარსდგნენ მის წინაშე და სათითაოდ რევერანსი გაუკეთეს. აჩრდილი გაკვირვებული უყურებდა ამ სურათს და ვერ მიმხვდარიყო, თუ რას ნიშნავდა ყველა ეს. ბოლოს აჩრდილიმა გაიგო „მანდილოსნის“ დაარსების დიადი მიზანი და მოისურვა საზოგადოებაში ჩაწერა. მაგრამ წესდების ძალით იგი არ იქმნა მიღებული, რადგანაც თამარ მეფის პირველი მიუღლოე—გიორგი რუსი იყო ტომით, ხოლო მეორე—დავით სოსლანი—ოსი. გულ ჩათხრობილი გამოვიდა თამარის აჩრდილი „მანდილოსნიდან“ და გასწია გორიდან შორს... იმერეთისკენ...

თქვენ, ბ-ბო, უეჭველია გეცოდინებათ, თუ რა მშვენიერ სანახაობას წარმოადგენს ქ. ქუთაისი—გაზაფხულზე. პატარძალივით მორთული იგი ყველას თავისკენ იზიდავს. ბუღვარზე აღუარებელ ხალხს თავი მოეყარა და გულის ფანცქალით ელოდა დიდებულ ადამიანის მოსვლას. გამოჩნდა აჩრდილიც და ხალხი შუაზე გაირღვა. გაბედულათ და ამაყათ წამოდგა წინ თეთრ რაშზე მჯდომარე ცნობილი ლექტორი გრიგოლ რობაქიძე და შემოსძახა „სირენას“ სიმღერა. მას მოჰყვნენ პაოლო იაშვილი და გაფრინდაშვილი, რომელნიც, უკაცრავო პასუხა, სახედრებზე შემსხდარიყვნენ და ცისფერი ყანწებით შამპანიურსა სვამდნენ. ხალხი მოუთმენლად ელოდა მათ „პირველ-თქმას“. პაოლო იაშვილიმა აიღო ამყად მადლო თავი და დაიწყო შემდეგი ლექსი:

„წითელი ხარი“.

ყვითელი რქებით
 წითელი ხარი,
 ცხელი და ჩქარი
 ვადიდოთ ქებით.

—

ცეცხლიან ყვავილებში მოჩვენება
 წითელი
 ცხელი ცახცახით ელის,
 რომ ქვეყნის ამღერება
 იქნება მზის ნადიმი, შუა დღის
 მშვენიერება.

ხარსა ხარი მისდევს მზესთან
 ვინ დათვლის წითელ ხარებს?
 ჰაერს ფრთები აუკვნესდა.
 ყველა მზისკენ! ყველა მზეში
 მიწა ველარ გაგვახარებს!..

ამ მშვენიერმა ლექსმა დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა საზოგადოებაზე. ასე გასინჯეთ თვით სახელგანთქმულმა კრიტიკოსმა კიტა აბაშიძემაც ვერ მოითმინა და ჰაერში კოცნა გაუგზავნა მის ავტორს, ხოლო პატივცემულმა გაზეთმა „ჩვენმა მეგობარმა“ მოათავსა იგი თავის ფურცლებზე. რამდენიმე წუთის შემდეგ იქ გაჩნდა რუსეთის დიდებული მგოსანი კოწია ბალმონტი. მოწიწებით მოიყარა მან მუხლი თამარის აჩრდილის წინაშე და ექსპრომტად წარმოსთქვა:

„Какъ нѣжный лепетъ колыбели,
 Какъ странный широко птичихъ крылій,
 Люблю содзужныхъ Руставели
 Гаприндашвили и Яшвили“.

ბ-მა გაფრინდაშვილმა კმაყოფილად ჩაახველა და მხრები ამაყად მალა ასწია. ბოლოს წინ წამოდგა ჩვენი ახალგაზრდა ნიკიერი მგოსანი გრიშაშვილი, რომელიც ამ დროს შემთხვევით ქუთაისში იყო, და მიმართა თამარის ქოშის ლურსმანს შემდეგი ლექსით:

ქოშის ლურსმანს, ცისფერ, სოსანს
 ვეამბორე, ვენაცვალე,
 მითხარ, მითხარ ეგრე მალე
 რად გამწირე, რად გამცვალე?...

რუსთაველის ქებას ჩვეულის ვერაფრად ესია-მოვნა ეს „ხოტბა“ და ისეთი მრისხანედ შეხედა მგოსანს, რომ ლექსი შუაზედ გააწყვეტინა. თამარის აჩრდილი დიდხანს უყურებდა გაოცებული ამ სურათს და ფიქრობდა: ნეტავ გამაგებინა რომელ ენაზე მელაპარაკებია. აჩრდილმა ნაღვლიანი სახით გადახედა საზოგადოებას და აგრძობინა ყველას თავის გულის წყრომა. შეშინებული გრი-

გოლ რობაქიძე თავისი თეთრი რაშით რიონში გადავარდა, ხოლო გაფრინდაშვილი სადღაც გაფრინდა...

თამარის აჩრდილმა ჩააქნია ხელი და გამოსწია ისევ ქართლისკენ...

მაისის ღამე იყო. ერთ მიყრუებულ სოფელს, რომელიც მდებარეობს ქართლის გულში, ტკბილად ეძინა. ვარსკლავებით მოქედილი ცა თავს დაჰქათქათებდა დედა-მიწას და უხვად უგზავნიდა მას თავის ზეციურ მადლსა. დაბლა ხევში მონარნარებდა ანკარა წყარო და ტკბილ ნანას უმღერდა მთელ მიდამოებს. ბუნებას ეძინა... არ ეძინა მხოლოდ საწყალ ქიტესას ოჯახს.

„კარგი, დედა-კაცო! რით ვერ გაათავე ტირილი? არ მოგწყინდა მაგდენი მწუხარება?“ — ეუბნებოდა ქიტესა თავის მეუღლეს მაგდანას.

— „შვილო, გოგია, შენ გენაცვალოს დედა. ნეტავ მე მომკვდარიყავ და შენ კი ცოცხალი ყოფილიყავი!“ — მოსთქვამდა საბრალო დედა ტირილით. გოგია, მაგდანას ოცი წლის ვაჟი, მთელი სოფლის თვალ-მარგალიტი ბრძოლის ველზე მოექლათ. ავერ თითქმის ერთი წელიწადი შესრულდა და განუწყვეტლივ იმღერებდა საბრალო დედა.

— „დედაკაცო! მაშ ჩვენ წინაპართ რაღა უნდა ექნათ, რომ ათი-ათასობით იელიტებოდენ სამშობლოს გულისათვის?“ — შეეკითხა ქიტესა.

აქ ველარ შეიმაგრა თავი მაგდანამ, შესწყვიტა ლაპარაკი და გადმოღვარა მღურარე ცრემლები. გოგიას სიკვდილის შემდეგ ღარიბ-ღატაკ, ძონძებში გახვეულ ქიტესას ოჯახს სანუგეშებლად დარჩენოდა პაწია არჩილი, ერთი წლის ვაჟი გოგიასი. არჩილის დედა გოგიაზედ დარდს თან გადაჰყვა და დარჩა ბავშვი ობლად.

— „ადამიანო! შენც რომ თავი მოიკლა, მაგ ბავშვს რაღას ეუბნები? ხედავ როგორ მოგხუცდი? განა მე შემძლია მაგის გამოზრდა? შენ ეხლა მაგ ბავშვისთვის უნდა იცოცხლო. გაჩუმდი, გეყოფა ტირილი...“ — ეუბნებოდა ქიტესა მაგდანას.

მაგდანამ ტირილით თითქოს გული მოიჯერა. მხურვალეთ ჩაიკრა თავისი შვილის შვილი, არჩილი გულში და დაუწყო მას კოცნა. ხმაურობაზედ გამოღვიძებულმა ბავშვმა ისევ ტკბილად ჩაიძინა. დამშვიდებულმა მაგდანამ გადაარწო აკვანი და დაიწყო ლიღინით „ნანა“. ნაღველი და მწუხარება...

წარსულის ტკბილი მოგონება და მომავლის სანეტარო იმედი, — ყველა ეს გრძობანი ამ სიმღერაში ერთად შეზავებულიყვნენ. ამ დროს თამარის აჩრდილი ოთახის ბნელ კუთხეში იდგა და ყურს უგდებდა მწუხარებით სავსე სიმღერას. დედის ცრემლებს და სევდიან ნანას მისი ნაზი გული ძალზედ აელელებინა და გამოეწვია მასში მხურვალე თანაგრძობა. თამარის აჩრდილი თავს დაადგა აკენიან ბავშვსა და ათრთოლებულის ხმით წამოიძახა: „ძლივს... ვმადლობთ შენ ღმერთო, რომ დამანახვე აღამიანის ტანჯვა და გამაგონე მშობლიური ენა... რვა საუკუნის ღამის წყვილადში კიდევ ბეუტავს მცირე ნაპერწკალი... კიდევ ცოცხლობს ჩემი საყვარელი ერი... ღმერთო, შენ გაზარდე ეს პაწია ყრმა... შენ გააღვივე მის გულში ღვთიური ნაპერწკალი!“. ჯერ ეს სიტყვები არ გაეთავებინა თამარის აჩრდილს და მას თვალთაგან ორი მარგალიტი ცრემლი ჩამოსცვივდა. ქიტესამ და მაგდანამ ვაკვირვებით შეხედეს ერთმანეთს, მოიფშვნითეს თვალები, უნდოდათ ეხილათ უცხო სტუმარი, მაგრამ ამაოდ: თამარის აჩრდილი სამუდამოთ გამქრალიყო.

ლახტი.

„ნოე და კიდობანი“

(ძველი აღთქმის ახალის გამო).

ორმოცსაე ერთად რომ იწვიმებდა
დღეი და ღამე,
ვით ფოთში მცხოვრებს, იქვი არ შემდის
ეს მე ვიწამე
და თუ ხმელეთი არარატს გარდა
მოსჩანდა ძვირათ,
არ გაიკვირვებთ თუ გიცხოვრიათ
რიონის პირათ.
სადაც ორი დღის ცუდი ამინდიც
საკმარისია,
რომ შეასრულოს რიონმა კვალად
წარღვნის მისია
და კიდობანსაც ააშენებდა
იმ დროში ნოე
ამის საბუთი ნავის მშენებელ
ხუროსთან ვპოე,
რომელიც ამბობს გადმოცემიდან
თითქო ჯინაზე,

რომ: „კიდობანი ნოემ ააგო
კაპარქინაზე“ *)
აქვე შეპკრება სანჩხვე-სამრავლო
ცხოველთა ჯოგი
(თუმც თითო წყვილი) მაინც კიდობანს
გადარჩა ზოგი,
სადაც კამეჩი ბლოდა თურმე
„ნოე-ნოეო!
რატომ მეც ბინა შენს კიდობანში
ვერ ვიპოვეო“.
ჩვენ ვიცით ნოემ მიმღვეარ კამეჩს
რომ შეუტადა,
მარა სისწორით არ ვიცით იგი
როგორ და სადა.
თქმულება ამბობს „არარატის მთის
ახლო მდელიში“
მარა ჩვენ ფიქრობთ ეს იყო ნამდვილ
„საქართველოში“.
რადგან ჩვენ ვიცით ნოე იქ დათვრა
ყურძნის წვენიითა,
ღვინის წყურვილით დიდი ხნით ძნელათ
მოსათმენითა
ვითარცა ქართველს „საქართველოში“
ვით მოეთმინა,
ობლათ დაეგდო „ცა ფარუხ ხმელეთს
ზურმუხტი ბინა?“
თუმც სიმთვრალეში უფროსმა შვილმა
მას დასდვა ბრალი
პატივი არ სცა, არ შეიბრალო
მამა დამთვრალი,
დასცინა კიდევ იმის სიშიშველეს,
სივავლახესა,
შეშლილათ სთვლიდა უწინდელ სპეტაკ
მამის სახესა.
მარა უფროს ძმას აღარ მიჰბაძა
„იაფეტმამა“ **)
თან ტანსაფართი შემოსა ლოთი,
შიშველი მამა
და სთქვა: „თვით მომქმედს მაშინ ეკუთვნის
ძრახვა და ქება,
როცა ექნება ფხიზელი, სწორი
ურყევი ნება“.

ბუტუნა.

*) კაპარქინა—მდინარეა ფოთში.

**) იაფეტი—ნოევს უმცროსი შვილი.

მესტვირული

(მაჟმა შესახებ სოხუმისა)

I

საზოგადო მიმოხილვა.

ეჰ, ერთხელ კიდე ჩავებრავე
სტვირს, მდუმარს კაი ხანითა,
დავუკრავ, დავალიდინებ
ქარაგმულ ამოცანითა.

აქ ერთს ყურს გწვდები,
იქ იმის უნდა დავზვერო ქოჩორი,
ზოგს შეგნის დიდყურაობა,
ზოგია მისი ჩოჩორი.

დიდი ყურები დიდ თავზე
დიდი განძი და ჩინია,
თუნდაც ის აზრით და გრძნობით
იყვეს უბრალო ფინია,

უყეფდეს, თუმცა არ ჰქონდეს
შიში ძლიერი სპილოსი;
იცოდეს ძალაც და ფასიც
თავისი ყეფის კილოსი.

დიდი ყურები, დიდი რქა.
დიდი ღინგი და ლიპები,
აი რითაა საჩინო
ჩვენი ცხოვრების ტიპები!..

II

განხილვა ტიპური.

რალათ გიმსჯელოთ საერთოდ?
მოვიგლოთ ერთი მათგანი,
აი თუნდ იგი წვრილფეხა,
რომ დადის, როგორც ბატკანი.

არც ყურით არის ცნობილი,
არც რქებით, არცა ღინგითა,
თუმც არრის მიმხედავია
თავისი ცხვირის იქითა.

სამაგიეროთ ვუკუთხე
მე იმას ენის ჭახრაკი:
ვერ გაცოცხლდება ვერღა რა
იმის ძმარ-ცეცხლზე ნახრაკი.

გველსაც აჯობებს, მელსაც
ამ იარაღის ხმარებით,
წელში კი მოხრილი არის
სხვისი შლიეფის ტარებით...

ეს ღინგოსანიც მოვიგლოთ
ევზომ მოყვარე ნეხვისა,
მას ხომ არა სწამს, თვინიერ
თვის ყბა-კბილებით ცეხვისა.

ქონი დაედო, რა ქონი,
ვერ ზიდავთ ათი დროგითა!
კურთხეულია ეს მხარე
მაგისთანების ჯოგითა.

მაგაზე არც ქარაგმა სჭრის,
არც სიტყვა მაგარ-მაგარი,
ზურგის მასსაჟით თუ რომ არ
გავაყრევინეთ ჯაგარი!..

აგერ თხაც მოჰაკი-პუკობს
რქა მოტეხილი, ტიალი,
მაგისი საქმე ესაა:
ტროტუარებზე ყიალი.

არც დედა უნდა, არც მამა,
არც შვილი, არც დაძმობილი
დაჰყვება, ვინც მისებრ თხაა
და სიტუტუტით ცნობილი.

პეტელი სიტყვა ჰგონია,
ყიალი—საქმის კეთება;
მაგისთანებსაც ხან და ხან
უნდა ვაჩვენოთ ფეთება...

* * *

და ასე უსაზღვრო არის
ტიზთა სხვა და სხვა ფერობა;
მე სულ არ მაინტერესებს
მათი პირადი მტერობა,

მხოლოდ საქვეყნო საქმესა
როცა ესენიც ჩემობენ,
კრებიდან ისევ კრებისკენ
მირბიან, მიმოჭენობენ,

აი, აქ ჩემი მათრახით
გზა რომ მოუჭრა, წესია,
რომ აქ მე მოვამკვივნო,
რაც მას იქ დაუთესია!...

თქმა მუნ წესებულებათა ზედა.

ახლა აქ ბანკსაც მივხედოთ
საურთიერთო ნდობისა,
ბევრსა აღედრა სურვილი
ამ ბანკში მბრძანებლობისა;

საბუთად გამოიყენეს
მუნ საქმეთ აწეწილობა
და გამგის სავარძელზედა
ურთ-ერთს დაუწყეს ცილობა.

აღარ დაინდეს ჭაღარაც
პატროსანი მშრომელის.
(ასეთი არის ბუნება
გაპირველების მდომელის).

მიზეზს კი ხელიც ვერ ახლეს
საქმეთა მუნ არევისა,
„ცხენს ველარ შესწვდენ,
უნაგირს ღლე გაუთენეს მტვრევისა“...

ქალაქის თვითმართველობის
ავათ არ მსურდა ხსენება
და ეს არც მომინდებოდა,
თვითონ მას რომ არ ენება.

მართალი არის, მგონისგან
დიდისა სიბრძნით თქმულია:
„რასაცა ვასცემ, შენია,
რაც არა, — დაკარგულია“,

მაგრამ სიუხვით გაცემა
იმ შემთხვევაში კარგია,
როცა ის ისევ გამცემელს
ასე თუ ისე არგია.

* * *

მაგალითად: საყდრის ახლო
ბალი გქონდა საედემო,
შენ რომ ვერ მოისარგებლე
სხვას მიეცი ძმაო ჩემო!

ის საბავშვო სააღმზრდელო
ბაღათ უნდა მოგეხმარა,
ამისთვის რომ ფული მოგცეს,
მსგავს საქმეზე ორზეც კმარა!

შენ მაინც სხვას გადაეცი
ბალი იგი დამამშვენი,
იმას შენგან არ ელოდა
ქალაქი და ზღვა სპა შენი.

და ახლა ამ ღვაწლისათვის,
გთხოვ, მიიღოთ ჯილდოთ ესა:
გულდაწყვეტილ ბავშვთა წყევლა,
მათი მოთქმა, მათი კვნესა!..

* * *

თავშესაფარი ღარიბთა
გაგანდა ერთად-ერთია,
საქმე რომ კეთილი იყო
ამის მოწამე ღმერთია.

აიღე, ისიც სხვას მიე,
როგორც მაზარა ძველია,
ქკუას თუ შესწყერ, გულს თფილი
გრძნობა რათ გამოგელია?!

* * *

თავმან შენმან გავიხადა
სათამაშოთ, როგორც ბურთი.
მომწონს მისი პროექტები
და სიტყვების ფართი-ფურთი.

თუმცა ჯერ ამ პროექტების
კაი ბოლო არ ნახულა:
ყველა მყისვე ჩამომზარალა,
რა წამშიც კი დასახულა.

ზოგი სულაც გადაგვიტანს,
ღმერთმა თუ არ მოგვაშორა,
ამას წინათ, ლამის ერთმა,
მთლად ქვეყანა ააშმორა.

მას თუ ჰკითხეთ, დიდი არის
მისი სიტყვა, მისი ღვაწლი,
შენ კი არც სიტყვა მოგიწევს
და არც საქმე, მას თუ აცლი.

ან კი სხვას რა გავგება?
 ან რა ხმა აქვს, თუ გინდ, ხმოსანს?
 ყველაფერში დაეთანხმეთ
 სიტყვისა და საქმის მგოსანს,
 მაშინ თქვენი და ქალაქის,
 ქვეყნის საქმეც წავა ისე,
 როგორც გამხმარ მწარე კვანში
 წყაროს წყალი მოკისკისე!..

ახლა მინდა მე ის ბაღიც
 ვინახულო ბოტანიკის,
 თუ მეღირსა პირის ქვრეტა
 მისი დიდი ნაჩაღნიკის.

უნდა ვკითხო: „აფხაზებზე
 როცა სწერდი ისე მრულათ,
 რათ სახავდი მთელ ნაციას:
 ქვეყრში მთხლეთ, თუ ფქვილის გულათ?“.

მართალია, რომ „მარკოვი“
 სტაფილოა სხვა ენაზე...
 ხალხი ფართ გეყოლებო,
 მგელ-კაცებს თუ გაენაზე,
 მაგრამ მუდამ კოკას წყალი
 რომ ეზიდოს, ხდება ძნელად:
 ისეთ რამეს ნუ მოაოშავ,
 ბოლოს დაგრჩეს სანანებლად!“.

* * *

და ამ პირველთან თანხმობით
 იტყოდა სხვაც, რატომ არა:
 „თითო აფხაზსა მზათ აქვსო
 ხუთას-ხუთასი ტომარა,
 საცაა, შეუღგებიან
 ავაზაკობას, ძარცვასო,
 ქალაქს ზე ჩამოგვანგრევენ,
 არ დასტოვებენ ქვას-ქვასო!“
 მაგრამ გაუსხლტათ კოვზები
 და ჩაუცვივდათ ნაცარში:
 არ ახდა იგი არც ერთი,
 რაც მათ ეწერათ დავთარში.
 აწ თავსაც კი მართლულოვნენ,
 ალბათ კვლავ ხალხის შიშითა...
 „არ გათეთრდება ყორანი,
 რაც უნდა ხეხათ ქვიშითა!“.

და დასასრულ მე სოხუმელ
 ქართველ ქალებს ვაძლევ სალაშს,

მოწიწებით თაყვანსა ვსცემ
 მოქმედების მათის ალაშს!
 საჩაიის მოწმე გავხდით,
 ჯერ სოხუმში არ ნახულის;
 ეს პირველი მერცხალია
 ქალთა პირველ გაზაფხულის!
 და იმედი გულს გაშლილი
 იქარგება ათას ფერათ!
 რომ ამაში თქვენც დარწმუნდეთ,
 თვით მობრძანდით მათ სამზერათ!

ერთობის და შეთანხმების
 თქვენ აქ ნახეთ მაგალითი,
 და თუ ჩემი არ გაპართლდეს,
 მომიქნიეთ ნიშნით თითი!

ვაშა! ვაშა! მანდილოსნებს.
 ვაშა! ვაშა! ქართველ ქალებს,
 გაუმარჯოს თქვენს დასაწყისს
 და მომავალ იდეალებს!

დეე, ვისაც რა უნდოდეს,
 ის სთქვას თქვენზე, ის იფიქროს,
 გულბოროტმა დე თვის გულში
 შურის ცეცხლი გესლით იქროს!

ან და საქმე საპირადო
 გაუსწოროს საზოგადოს.
 თქვენთან ვერას ვერ გახდება,
 თუნდ სულიც ამოიხადოს.

ხალხს თვითონვე შეუძლია
 ავისა და კარგის ცნობა.
 მაშ, წინ მედგრათ! თქვენთანაა
 მთელი ჩვენი თანაგრძნობა!..

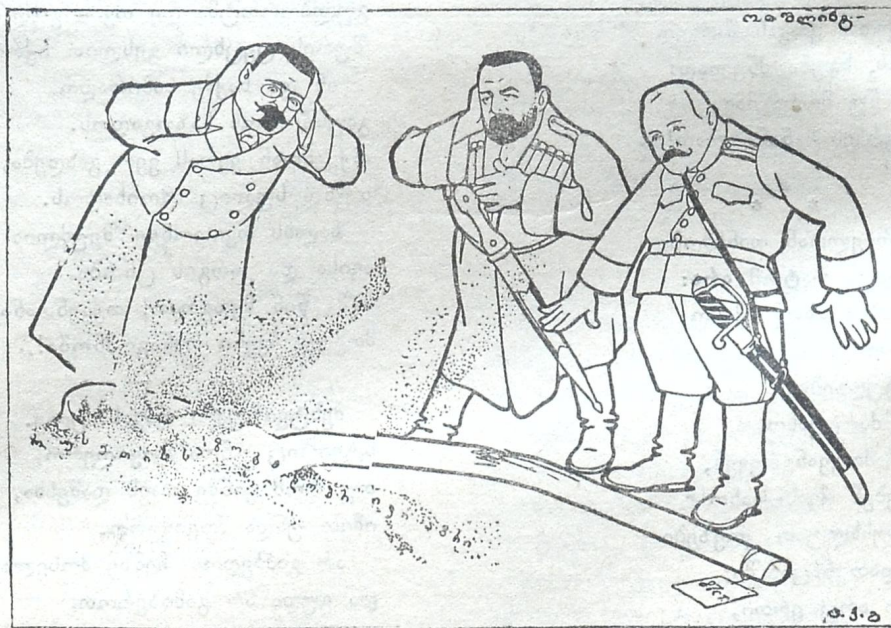
მესტვირული დავასრულე.
 სტვირიც უნდა მოვიღერო,
 თუ რომ ვინმე თავს დამესხა,
 იმით უნდა მოვიგერო.

არ გაჰხედოთ ჩემზე მოსვლა
 და გულა არ გამიბეროთ,
 თორემ სტვირი კვლავ დაუკრავს
 და მეც მზათ ვარ სასიმღეროთ!
 თვით კი არ მსურს იერიში
 და არც სხვისი წაკიდება,
 რაც ვსთქვი, ის თუ შემარჩინეს,
 მადლი ეშმაკს და დიდება!..

ონისიმე.

მიჰქონდათ ციხევი და იძახოდენ: „ხაბარდა!!!“

შეებდლოთ, რომ კოვზი ნაცარში ჩავარდა.

*) „წ“ აღნიშნავს არა „წელს“ არამედ „წონას“. **) „სტ“ აღნიშნავს არა „სტატის“, არამედ „სტერლინგს“.

რუსეთის საიმპერატორო თეატრის დამსახურებული მსახიობი ალ. სუმბათაშვილი—იუჟინი.

შარჟი შ. ქიქოძისა.

შ ა რ ა ჯ ა

შორს დებულისა გრამატიკაში,
 მოკლე ნიშანი ლაპარაკშია,
 რომლითაც ვამცნობთ ერთი მეორეს,
 რომ მორიდება გვინდა თქმაშია,
 უკლისად გვქონდეს, რადგანაც ორი
 ანბანი არის მთლად იმაშია.

რჩეულ ვარსკვლავთა კრების სახელი,
 რომელიც ყველას გაგვგონება,

ერთად გვჭირია შარადისთვინა,
 ზეცას მიაპყარ თვალი, გონება.

მაგრამ ამით ვერ უშველით,
 კიდევ გვმართებს სიარული,
 მოიგონეთ კაცი წმინდა,
 ღვთის მოშიში, მოყვარული,
 რომლის სახლი ჯალაბოზით
 წყალს დაქონდა დაფარული,
 არარატის მთაზედ შესდგა,
 მოხდა დიდი სასწაული.
 დავაწყვილოთ გამოკლებით,
 უკანიდან მიფუთ ხელი
 და ნურასა უკაცრავათ,
 კიდევ გვექნეს საქმბნელი.

შორს ნუ მიხვალთ, ახლო არის,
 კაცის ტანის ნაწილია,
 ორგანოა ქკუის, აზრის,
 საცნობელად ადვილია,
 ნახევარი ბოლოდანა
 მოვსწყიტოთ, ვით ყვავილია
 და შარადაც გავათავოთ,
 შევისრულოთ წადილია.

ერთ ღროს ხელთ ეპყრა „შარადას“
 ძალა, უფლებაც—დილია,
 მაგრამა მოულოდნელად
 ჩაუტყდა ბეჩავს ხილია...
 სიკვდილო ებრძვის სიცოცხლეს
 ორივე ბეწვზე ჰკილია.

ერიომა.

ღებულები

(ბუტუნას სააგენტოდან)

ფოთი, რკინის გზის სადგურის უფროსს ზნე-
 ობრივ ავთამყოფობათა გამოჩენილმა ექიმმა ბ-ნ
 „ბახუსიანცმა“ განკურნების მიზნით გამოუწერა
 წმინდა კახური ღვინო შემდეგის ღიეტით: დილით
 ნახევარი ვედრო, შუაღლით ორი მესამედი ვედრისა
 და საღამოთი კი ერთი ვედრო. ავთამყოფი საესებით
 ასრულებს ექიმის დარიგებას და იცავს „წამლის

დიეტას“, რაც ძლიერ უძნელდება და წაშლის (ე. ი. ღვინის) მიღებიდან მეორეთ მიღების დრომდე თითქმის უგრძობლათ არის. თუმცა სიარული შეუძლია. ამბობენ გონებასთან ერთად მუხლებიც რომ წაერთმია აღნიშნულ წამალს უმჯობესი იქნებოდაო, რადგან გონება დაკარგული ავადმყოფი წამლის მიღების შემდეგ საჭირო ადგილის მაგიერ პირველი კლასის ბუფეტში მიდის და კაბინეტის მაგიერ ქალტაშია*). დღათ უშლის ხელს ავთამყოფ უფროსს თავის თანაშემწე სადგურის ბაქანზე საჭირო წარმოდგენების მართვაში, რომელიც დასდევს და ევედრება: „სტიდნო პოიდიომო“.

ამავე უფროსმა ორი „სტოროვის“ თანხლებით იერიში მიიტანა ბაქანზე ჩამწკვრივებულ მერცხლების ბუდეებზე და სავსებით დაანგრია ორასი სანგარი მერცხლებისა და დახოცა 500-მდე ბარტყები, საწყალი დედა მერცხლები დედობრივის თავგანწირვით ებრძოდნენ გაათარებულ მტერს, რომლის დროს რაოდენიმე დედა მერცხლებიც შეეწირენ შვილებთან ერთად. ბრძოლამ ორი საათი გასტანა, გამარჯვებული უფროსი მხიარული დაბრუნდა, რომელმაც განაცხადა „მერცხლები გერმანიის ქვეშევრდომები იყვნენო“.

იქიდანვე. ხეტის ქარხნის მუშებმა გაფიცვის დროს „ხაზენთა წინააღმდეგ“ თავდადებული ბრძოლისათვის ნიშნათ „პატივისცემისა“ „მუშა“ კოწია თედორაია სამუდამოთ გაანთავისუფლეს ფიზიკურ შრომისაგან და დაადგინეს ეძლიოს პენსია იმ ქარხნისაგან, რომელშიაც თედორაიამ დაიმსახურა არა ჩვეულებრივ „მებრძოლის“ სახელიო. აღნიშნულ ქარხნის ამხანაგობა სასტიკათ ეწინააღმდეგებოდა ნ დღის განმავლობაში მუშების ზემოაღნიშნულ დადგენილებას და მოითხოვდა თედორაიას უფრო მუშის (მხველის) ადგილით „დასჯას“ მარა, მუშების არტილერიამ (გაფიცვამ) შეაჩერა ქარხნის ყველა მანქანები და ხაზეინებიც დანებდნენ თედორაიას „პენსიაში“ გაშვებას.

იქიდანვე. სამიკიტნოების „რევიზორმა“ ა. იმედვიშვილმა მიკიტან ალავიძის შეჩენით (ალბათ სხვა მიკიტნების თანხლებითაც) ნორმალურ დასვენების მეთვალყურე ნოქარს მოსთხოვა დილის ნ საათზე დუქნის გაღება „საპანელიო“ განძრახვით, ნოქარმა აუხსნა ნოქარ პარაზიტს, რომ დუქნები კანონის ძალით 7 საათამდე არ გაიღებოდა, ესეც

*) ქალტა— პირუტყვთა საზაფხულთა სამწყვდევნი.

ხაზეინების საქმე იყო და არა ნოქარის, იმედვიშვილიც „მიზებს“ ეძებდა და ამ განმარტებისათვის დიდხანს სცემა საბრალო ნოქარს, რომლის დროს ხაზეინი ალავიძე და სხვებიც ნიშნის მოგებით იცინოდნენ და ამბობდნენ: „ესეც თქვენი ნორმალური დასვენებაო“. ამბობენ ამ აქტის ჯილდოთ იმედვიშვილს მიენიჭა „გუდების ფელდმარშლობაო“, რომელიც „სოციალიზაციას“ მოახდენს ღვინოებზედ.

დიდი ჯიხაიში. დიდი ჯიხაიშიდან ფრიად სასიამოვნო ამბავს გვწერენ. დანამდვილებით ლაპარაკობენ, რომ ორკლასიანი სასწავლებლის მასწავლებელი ვლადიმერ სოსელია გადაყავთ უფრო მაღალ ადგილზეო*) ამ ამბავმა უსაზღვროდ გაახარა, როგორც მოსწავლეები, ისე მათი მშობლები.

იაქე.

ონი. „შელავათის“ გამგეობა დიდ ენერჯიას იჩენს უსაქიროეს საგნების შეძენაში. ჯერ-ჯერობით შეიძინა გლენებისათვის პირველ საჭიროების საგნები: კამფეტები, ბისკვიტები, ირისი, „ვიჩინა“ და სხვ. სიმინდს, მარილს და ნავთს ომის გათავების შემდეგ შეიძენენ.

იქიდანვე. ონის მდაბიო საზოგადოება ძლიერ დაღონებულია და თვალცრემლიანი დასტირის „ფერშალ“ ამროსი გამყრელიძის მოულოდნელ წასვლას. დღიდან მისი წასვლისა, სამიკიტნოებში და სარდაფებში კარტის თამაში მოისპო და სათამაშო „კაბინეტი“ დაიხურა.

ეკალი.

ჭკვიანი კაცი.

— არა, არა ჩემო კარგო!. ვაცხარებუდი შემომეკამათა ჩემი მოსაუბრე.—შენ ცდები... ჩემი მეგობარი არც უპატიოსნოა და არც უქკუო. პირიქით, იგი პატიოსანზე უპატიოსნესია და ჭკვიანზე უქკვიანესი. ეგ ისე ნათელია, რომ ყველას სწამს, ვარდა შენისთანა ურწმუნო თომებისა.

— სწორეთ ურწმუნო თომა ვარ და არ შემიძლია ვერწმუნო შენს ლიტონ სიტყვებს. შენ

*) სამწუხაროთ უნდა აღვნიშნოთ, რომ ასეთი ილლიუზიებით არა ერთხელ გამასპინძლებიან დიდი ჯიხაიშის საზოგადოებას, მაგრამ ილლიუზია, ყოველთვის ილლიუზიით დარჩენილა. ცხადია ხალხს ავიწყდება ჯოჯოხეთის განათების საკითხი.

ყოველთვის გაცხარებით ექომავები მაგ შენს მეგობარს, გააფთრებული იერიშები მიგაქვს მის ცუდად მსხენებელზე, მაგრამ არა საბუთებით, არამედ ცარიელი სიტყვებით, ვერა, ჩემო ბატონო, ვერ დაგიჯერებ, სანამ საბუთებით არ დამარწმუნებ.

— საბუთები?! რამდენიც გნებავს... ერთი გინდა, ორი, სამი, ათი, ოცი თუ ორმოცი...

პირველი საბუთი ის გახლავთ, რომ ჩემი მეგობარი მდიდარი კაცია: მას აქვს ორი დიდი შემოსავლიანი სახლი ქალაქში, დიდ-ძალი ადგილმამული სოფლათ და სხვა და სხვა ბანკებში რამდენიმე ათი ათასი ნალდი ფული. მართალია ეს უხვი ქონება მას მამამ დაუტოვა, მაგრამ ეს საქმისათვის სულ ერთია.

მეორე საბუთად გამოდგება ის, რომ ჩემს მეგობარს კარგი შემოსავლიანი ადგილი უკავია ერთ საზოგადო დაწესებულებაში. ისიც მართალია, რომ ჩვენში ბევრნი არიან მაგ ადგილისათვის უფრო შესაფერისი პირები, მაგრამ ჭკვიანი კაცი მით განსხვავდება მრავალ მის მსგავსებისაგან, რომ იგი ახერხებს ადვილათ გაუწიოს მეტაქეობა თუნდაც უფრო შესაფერ და საქმისათვის სასარგებლო პირთ.

მესამე საბუთი კი ის არის, რომ იგი განათლებული კაცია, უმაღლესი სასწავლებელი აქვს გათავებული; უჭკუო კაცი ამას ვერ მოახერხებდა. თუმცა მისი ყოფილი ამხანაგები ლაპარაკობენ, რომ გიმნაზიაში ზარმაც და ჩლოუნგ მოწაფეთ ითვლებოდა და თითო კლასში ორ-ორი წელი იჯდა, მიუხედავად იმისა, რომ თავზე ორი და სამი რეპეტიტორი მუდამ ადგა; ლაპარაკობენ იმასაც, რომ სტუდენტობის დროს უმეტეს დროს ქეიფსა და ქალებში ატარებდა, თითო საგანში ორჯელ და სამჯელ იჭრებოდა და თავმოებზრებული პროფესორი ბოლოს სამადლოთ სწერდა კარგ ნიშანს, მაგრამ ყველა ამათ რა მნიშვნელობა უნდა ჰქონდეს რაკი დიპლომი მიიღო...

ახლა მეოთხე საბუთს მოგახსენებ. მას მეტად ლამაზი, ცქრიალა და სიცოცხლით სავსე ცოლი ყავს; მისი ტანი უნიჭიერეს მექანდაკის მიერ გამოკვეთილ ქანდაკებას ჰგავს; კისერი?.. ოოო!.. რა არის მის კისერთან გედის მოღერილი კისერი, ან მის ხუჭუჭა თმასთან ძვირფასი გიშერი?!. მისი სახე, სახე თეთრი ვით ბროლი, ნაზი და ნარნარი მიმზიდველია, ვით ანდამატი; თვალები კი... ახ, მისი თვალები!.. ზღვა არის უძირო, ოკვანე დაუშრეტელი...

ჩემს მოსაუბრეს თვალები ვნებით აევსო, პირის სახეზე ცეცხლის ალი მოედო და მთელი სხეული აუთრთოლდა, ვით სადამოს ნიავის მიერ შერხეული ფოთოლი.

— მეხუთე საბუთი ბრძანეთ, მეხუთე, — გავაწყვეტინე მე, რომ დავეიწყებინა მისთვის მისი მეგობრის ცოლი, მაგრამ უშედეგო გამოდგა ცდა ჩემი.

— აბა რა არის რაფაელის მადონა ამ ხელთუქმნელ შემოქმედებასთან, ამ სილამაზის უსრულეს განსახიერებასთან? — განაგრძობდა იგი მთრთოლვარე ხმით: — ჩემს თვალებს მზგავსი არა უნახავს რახლო ვეღარ დავმალავ იმას, რომ ბუნების ეგ უღიადესი და უმშვენიერესი ქმნილება ხანდისხან სხვებსაც ეკურკურება, უმეტესათ იმათ, რომელთაც შეუძლიათ გავლენა იქონიონ ჩემი მეგობრის ეკონომიურ და საზოგადოებრივ მდგომარეობაზე...

— კმარა, კმარა, ჩემო კეთილო, კვლავ გავაწყვეტინე მე: — ეგ უკანასკნელი საბუთი სავსებით ააშკარავებს შენი მეგობრის...

— მოიცა, მოიცა, ჯერ სადა ხარ... მეხუთე საბუთი კიდევ მეტად დაგარწმუნებს, საჩქაროთ განაგრძო მან, თითქო შეშინდა, რომ არ ჩამოვსახოვოდი.

— მეხუთე საბუთი გახლავთ ის, რომ ჩემი მეგობარი პრინციპის კაცია, დიხ პრინციპის. იგი პრინციპიალურათ მომხრეა, დემოკრატიული წესწყობილების, სოციალიზმის და ყოველგვარ თანასწორობის, მაგრამ თუ ამ პრინციპს იგი ცხოვრებაში არ ატარებს, იმისთვის, რომ ამას უკარნახებს „უახლობელესი პრაქტიციზმი“. დღეს ჩვენ არავინ მოგვცემს არც არც დემოკრატიულ წესწყობილებას და არც სოციალიზმს. ეს მან ისე კარგად იცის, როგორც თავადურის დარბაისლობით აღსავსე კიტამ. ჩემი კარგი მეგობარი და თავადი კიტა...

— სრულიად საკმარისია, სრულიად საკმარისი... მეტი არ არის საჭირო... მე თურმე მიეჭარავდი, რომ არ მჯეროდა შენი მეგობრის დიდი ჭკუის კოლოფობა... იგი ყოფილა უჭკვიანესი, გენიოსი, ერთი სიტყვით ყველაფერი რაც გნებავს... ზედი ზედ მივაყარე ჩემს მეგობარს, სწრაფათ მოგბრუნდი და დაუმშვიდობებლათ გამოვიქეცე, თორემ ლამის იყო გული წამივიდა მისი საბუთების წყალობით.

ღმერთო შენ ამოაგდე.

შიმშილობა თბილისში
სწორედ საოცარია...

ერთ კვირაში ოთხ დღესა
პურს ველარა ვშოულობთ.
ყურადღებას ვინ გვაქცევს,
თუმცა ვყვირით, ვთხოულობთ,
ნუგეშის მცემს დავეძებთ,
მაგრამ ვერა ვპოულობთ,
ის უმღერის იმათა,
ვინც კი გამაძლარია,
ღმერთო შენ ამოაგდე
ვინც ქვეყანა არია.

თითქო ღარიბ მცხოვრებელს
არა ჰყავდეს პატრონი,
მათთვის პურს გადმოზიდავს
ძველათ მფრენი გოდრონი*)
ზეცით საზრდო მოუვათ,
ახლოვდება ეს დრონი.
ამიტომაც დაჰყარა
ღვთისა ანაბარია
ღმერთო შენ ამოაგდე
ვინც ქვეყანა არია.

თუმცა პურის საცხოვრი
გახსნეს ოთხ-ხუთ ალაგსა,
მაგრამ ესე მკირეღით
გააძლობენ ქალაქსა?
ამოდენა მიკიტანს,
ამოდენა დალაქსა...
განა ოთხი ფურნიდან
გამოვა საკმარია?

*) გოდრონი იყო ჰაერ ოსტატით მფრინავი 1884—5 წლებში... რომელიც დიდუბის მინდვრიდან აფრინდებოდა ხოლმე, იმავე დროს მიკიტანი იაკობის აბრაგუნეთ წოდებულის ვირი აიყვანა თან.

ღმერთო შენ ამოაგდე
ვინც ქვეყანა არია.

ნეტავ ხელთ ჩამივარდეს
პურის გამძვირებელი,
რომ იქვე გავათავო
ის ვერაგი, მზებნელი,
ამოვართო ქვა გული,
ოქროსათვის მფეთქელი.

რომ არ ესმის ქვრივ ობლის
ტირილ-სიმწუხარია
ღმერთო შენ ამოაგდე
ვინც ქვეყანა არია.

გთხოვ, ეშმაკო, გაშინჯო
თბილისის დავთარია,
თუ რომ ნახო სიყალბე
სიმდიდრის სახსარია,
არ დაზოგო მათრახი
საცა მოსახმარია,

ქალაქის მესვეურებს
თითო გადაჰკარია,
ვიდრე ღმერთი დასჯიდეს
ვინც ქვეყანა არია.

ან. განჯის-კარელი.

მოსსენება

ჭიათურა.

როგორც ამბობენ, ჭიათურაში
წინა დროდ, თურმე ბედის მღურვაში
ბეუტავდა თურმე ერთი დუქანი,
ისიც მქლე ხორცი, არა მსუქანი.
მაგრამ მას შემდეგ გამრავლდა ხალხი,
გაჩნდა ვაჭრობა, ფოსტა, სტანცია,
დაარსდა შტატი პოლიციისა
და შესაფერი მახინაცია...
აი ამ დროდან, უბრალო სოფელს,
დაერქვა დაბა ჭიათურასა,
მაგრამ შემდგომად ამ ნათელღების
კვალად ბევრს ვხედავთ მის მომღურავსა.
ორი წლის წინად, მოგეხსენებათ

საბედისწერო დაიწყო ბრძოლა,
 და როგორც სხვაგან, ისე აქეთაც
 სიძვირის ღმერთმა ჩამოიქროლა.
 და საიდუმლოთ აცნობა ვაჭრებს:
 — დარდანელ კარი დაკეტილია
 და ვისაც უყვარს დროის შერჩევა,
 იმისთვის კარგი გაკვეთილია“.

ვაჭრებმაც „ყურნი აღახვენ სმენად“
 და სთქვეს: „რადგანაც დაკეტილია,
 გუშინ თუ ღირდა ერთი შაური,
 ღღეს ფასი აძვეს ათი წილია“.
 აბა რა ექნა ამ დროს სოფელელ კაცს,
 განა ცხოვრება მას არ სჭირია!
 და მიაწერა: კვერცხს, გოჭს და ქათამს:
 „წინანდელ ფასზე ათჯერ ძვირია“.
 გასჭირდა საქმე ვაჭრუკანების
 და შეიკრიბნენ თურმე ერთადა:
 — ნუ გვინდა კვერცხი, ბატი, ქათამი...
 გაიძახოდა ყველა ერთხმად.
 მაგრამ გაიგეს ეს სოფელელებმა
 და გაუქარწყლეს გამოცდილება:
 როგორც ამბობენ უმათავრეს წილად
 როსტომის, პეტრეს, კოსტას ქმნილება.

ჭიათურელი სტუმარი.

ს. ლიხაური. (გურია).

ეშმაკს თხოვნას ვწერ დასახმარებლათ,
 (ღმერთი არ გვწყალობს, საქმე წაგვიხთა)
 და ეს წერილი მისწვდეს თუ არა,
 იმწამსვე გაჩნდეს მუნ მათრახითა.

ჩვენში საქმეებს არა უშავს რა,
 კვენხით არ ვიტყვი, ბევრს სხვას სჯობია,
 მაგრამ აქაც გვყავს ისეთი ხალხი,
 საქმენი ვისიც დასაგმობია.

ეს—მას ეხება აქ ლაპარაკი,
 ვინაც სოფელი არივ-დარია
 თხოვნა მიართვა სადაც ჯერ იყო,
 საყალთაბანდო მოსდო შარია.

და თვით სალი ქვა სოლომონ ბრძენის
 ღღეს მას გაუწევს მარჯვენ ხელობას
 ზე პროფესორი ცრუ-მოწმეობის
 არ ერიდება მანვე ხელობას.

ნანა.

ბ. ეშმაკო! იმედია, შენ ამ „ვეენობის“ დროს
 ტარტაროზობაც მიღებული გექნება, მარა რაეც
 გავს არ გაკვირებს ჩინ-ტემლაკები და არ ამხელ,
 თვარა რაეა დევიჯერებ, აქანე ყველე უჩინიკი პრა-
 პორშიკი გახთა. რაც თვალს ვადევნებ შენს ამბავს
 სულ ვოინში ხარ ჩაბმული და არც ერთი ოტსტუ-
 პლენიე არ გიქნია ჯერ. მართალია დიდი ღირსება
 გაქ—თეთრ და შავ ზღვამდე გიჭირავს ფრონტი
 და „სმირნაზედ“ გყავს გამოყვანილი ყველა ცრუ
 და თაღლითი პირები, მარა როგორც ვაკვირდები
 საცხა რკინის გზები უღდება, იქ უფრო ჩქარ-ჩქარა
 უტკაცუნებ მათრახებს და საქვეითო გზებზე კი
 უფრო გვიან-გვიან—ამიზა გეხვეწები უმორჩილე-
 სად ჯერ რკინის გზა არ არის, მაგრამ მაინც ნუ
 მოაკლებთ თქვენს კურახეულ დაბა ხონს შენს
 მათრახს. ნეტა იცოდეთ როგორ ეშინიათ... ხო-
 ნელები ისე არიენ ბაქიები, თორემ ერთი ტყულა
 რომ უხსენო შენი „ტარ-კურთხეული“, მოგვცა
 დღეგრძელობა შენცა და შენს ამაღას, მაგენი მიი-
 მალეებიენ ხვრელში.

ამიზა გთხოვ მიიღო ჩემი თხოვნა, და თუ შე-
 გატყობინო, გადმოაქნიე მათრახი ხონისკენაც. ტყუ-
 ილი ვარჯა არ მოგელის, მაგალითად: მათეს ბანკი,
 ქელიძის ბანკი, „ზვირთი“-ს ლეგიონი, დოხტურე-
 ბი, ფოშტა, გემნაზიის მესვეურები, მამასისხლისი
 მებუკე, ხონელი ვაჭრები, სახელოსნო სკოლის
 „უჩიტელი“, კოოპერაცია და კერძოთ ყველა მო-
 ელის მას... ამ ზემოთ ჩამოთვლილ დაწესებულე-
 ბაზე და პირებზე ყოველ კვირას სულ ნომრობით
 გაგიკეთებ „ხონის ამბებს“ სათაურით დანესენიეს,
 თუ თქვენი უტარტაროზობა ნებას დამრთავს.

მთხოვნელი ქოპინა კვანტილასძე ჩხუტაძე.

დაბა აბაშა.

ისემც მეხი დაეცეს
 შენს ავის მოსურნესა,
 როგორც ჩვენ ვერ ველირსოთ
 დანაპირებ ფურნესა.

წელიწადი სრულდება
 რაც მოკრიბეს ქანქარი...
 ველით, მაგრამ არსად ჩანს,
 ნეტავ ფურნე სად არი?

ამდენი სიგვიანე
 თუ კია დასაძრახი,
 მოგვაშველე, ეშმაკო,
 კურთხეული მათრახი.

ლენცოფა.

აღაპი

ერთ დიდ ოჯახში ძველებურ დროში (როცა არ სჭირდა ოქრო და გროში), ოჯახის მამა გახდა ავათა, ლეკრიც¹⁾ მოიხმეს სანახავათა. მარა სიკვდილმა სიცოცხლეს სძლია და ავთამყოფიც გადაითრია.

შეიქნა გლოვა ძველი წესითა თედოს²⁾ პროგრამის უკეთესითა, გაშალეს ტაბლა აღაპებისა საკურთხ-არჩივი მოძღვრის ნებისა. უმთავრესია აღაპში პური, დროზე არაფერ ათხოვა ყური, რომ მოახწია დრო აღაპისა ხევის კაცებმა³⁾ გაშალეს ქისა, მარა მოტანა არ ესწრებოდა და გასაჭირიც ამას ყვებოდა. მეხულეს⁴⁾ სთხოვეს დაგვეხმარეთო და პურის საქმე მოაგვარეთო. ხმალაძე იყო მეხულე ესა, პურის მოტანა მან გააწესა. მიანდო ნაცნობ კურდღელაძესა და პურიც გაჩნდა მესამე დღესა. მარა საქმეა ნაყიდობაზე ყიდვა ყოფილა თურმე ნდობაზე და უყიდიან იმდენზე ძვირათ, რომ ეს ოჯახი დაღუპვის პირათ მიუყვანიათ ხელოვნურათა და მოსაგებიც გაჰყვეს ძმურათა.

ბუტუნა.

წერილები რედაქციას

პასუხათ ბ-ნ ჟ.—ნს.

„ემმაკის მათრახის“ მე-6 ნომერში ბ. ჟ—ნის საპასუხო წერილი არის მოთავსებული. თქვენს წინადადებაზე, საქმის გარჩევა თუ სად უნდა მოხდესო, შემდეგს მოგახსენებთ. საქმე იქ უნდა გაირჩეს, სადაც ინციდენტი მოხდა, ე. ი. აცანაში. რადგანაც მე შეიძლება, ჩემდა დამოუკიდებელ მიზეზების გამო, საქმის გარჩევას ვერ დავესწრა, ამი-

1) ლეკრიც—ძველათ გამოჩენილი ექიმი (გურიაში)
 2) თედო ჟორდანი, რომელიც აღაპებს იცავს.
 3) ხევის კაცები—ჭირისუფლები, მეგვარეები (გურიაში)
 4) მეხულე—აღაპში პურის მერიცე.

სათვის ჩემს მაგიორ რწმუნებულათ ვნიშნავ ბ-ნ ბესარიონ და ნესტორ მგელაძეებს, რომლებსაც შეგიძლიათ ბ. ჟ-ნო ამცნო დრო და თქვენ მედიატორეთა ვინაობა. ჩემს მედიატორების ვინაობასაც ისინი გაცნობენ.

ნოე მგელაძე.

ბ. რედაქტორო!

„ემმაკის მათრახის“ მე-14 ნომერში მოთავსებული იყო სუფსიდან წერილი ბ-ნი „სოკოკვერცხის“. ზოგიერთები თავს შეურაცყოფილათ სთვლიან და ეძებენ ავტორის ვინაობას. იქვი ჩემზედაც მოიტანეს. ამისათვის უმორჩილესად გთხოვთ გამოაცხადოთ, რომ წერილი მე არ მეკუთვნის*).

პატივისცემით ჯ. ტულუში.

„ემმაკის მათრახის“ რედაქცია ამით აცხადებს, რომ უსახელო ავტორებისა და უცნობ პირთა წერილები ჟურნალში არ დაიბეჭდება.

შემთხვევითი კორესპონდენტის ვინაობას და წერილში აღნიშნულ ამბის სისწორეს უნდა ამოწმებდეს ვინმე რედაქციისათვის სანდო პირი.

სარედაქციო წერილი უნდა დაიწეროს ქალაქის ცალ გვერდზე და ყოველ აღნუსხულ ამბავს თან ახლდეს საჭირო ახსნა-განმარტება.

რომ სარედაქციო წერილი რედაქციაში მოსვლამდე რა გახსნან, საჭიროა კონვერტზე აღრეის შემდეგ დაეწეროს: „ემმაკის მათრახისათვის“.

უმარკო წერილებს რედაქცია არ იხსნის და დაწუნებულ მასალებს არ ინახავს.

ჭიათურელ სტუმარს. როცა თქვენ წაიკითხავთ ამ ნომერში დაბეჭდილ ლექსს და შეადარებთ ორიგინალს, აშკარა იქნება, თუ რისთვის ვერ ვებეჭდავთ დანარჩენ ორ ნაწარმოებს.

ფოთელ ნაცნობს. შექოკლება არ მოხერხდა, რადგან წერილი ძლიერ გრძელი და ჩვენი ჟურნალისათვის მიუხადავებელია.

ბ-ნ ქ. ლ-ს. თქვენი წერილი „თახოს დასაფლავების“ გადათვლიერებლის შემდეგ საბოლოოთ

*) არა.

გამოირკვა საქიროება „თაზოს დასაფლავების“ და-საფლავებისა, რაიც მოხდა ეშმაკის თანადსწრებით ამა წლის 18 მაისს, ეგრედ წოდებულ „ბანთეონში“, ანუ, როგორც ჩვეულებრივ ეძახიან „სარედაქციო კალათში“.

ლადვითელ ეშმაკს პ.-ს. თქვენი ლექსი გრძე-ლიც არის და მოკლევ. გრძელია სივრცით, მოკ-ლე შინაარსით. გლახა ნაეშმაკევია.

ბ-ნ ჭა-ს. თქვენა სწერთ ეშმაკს:

„გაფიგე თქვენი გმირობა
მათრახებსა წყნით მწარესა,
ერთი საკუთრად მოხმარდეს
„უბიტელს“ ვედიკარელს“.

კარგი და პატიოსანი, მაგრამ იქნება იმ „უზი-ტელს“ წვნიანი არ უყვარს. აქაო და კარტის თა-მაში უყვარსო, ყველაფერი ხომ არ ეყვარება.

კინოთელ ჯანგიროზას. ერთობ ორიგინა-ლურია თქვენი ლექსი: „ქართველ მეომარ გმი-რებს“, მეტადრე ეს აღვილი:

„მეტე კი შინდა მოგესმარათ,
მაგრამ ვერსად გხედავ თვალით,
ვერ გაშორებთ წყუელ მტრებსა
და ვერ ვეუწყნე სანჯალ-ხმალით,
ვერ ვისვენებ იმის გამო,
დამდის მუდამ ცრემლ-ნაკადი,
ძილშიც გული შეუბნება:
ნახე გმირნი, მათთან წადი.
არ შეშინდეთ ჩემს მოსვლამდა“...

სირცხვილი თქვენი, რომ ამ ლექსის დაწერამ-დე არ წადით. ახლა მაინც ნულარ დაავიანებთ; გახსოვდეთ, რომ თქვენი წასვლით იქ ჯარისკა-ცებს დაუკარგავთ შიშს და აქ ჩვენ.

ორ ტიკჭორას. მივიღეთ თქვენი ლექსი: „მო-ხსენება ხონის ბულვარდიდან“, რომელიც ასე იწყება:

„ბატონ კუშაკო ნუ მკითხავ,
ხონის ბულვარდის ამბავსა,
მე ახუდნულსა წამსდარსა
არ შევხვედრავართ ამგვარსა.
ღორები შიგნით ბეგრია
და მიწას ხუდუნენ ყოველ დღეს
მტველები არაფინ არის
და ღორებს არაფინა სდევს“.

ვილას უსაყვედურებთ, ან რას ელოდებით, ეცადეთ იშოვოთ ეს აღვილი.

სახალხო სახლი.

ათხშაბათს, 1 ივნისს 1916 წ.

ქართველ მსახიობთა მიერ წარმოდგენილი იქ-ნება პირველად ქართულ სცენაზე სახელ განთქმუ-ლი პიესა ბერნშტეინისა.

I

უჩიოს სისხლი

3 მოქმედებათ.

აგენსას როლს შეასრულებს ქ-ნი ნ. დავი-თაშვილი. ტიბოს—ბ-ნი ი. ზარდალიშვილი.

II

ვაი ყოვოს

1 მოქმედებათ.

ბილეთები ამ თავათვე იყიდება თეატრის კა-საში.

დასაწყისი 8 ნახ. საათზე.

რეჟისორი კ. ანდრონიკაშვილი.

კვირას 5 ივნისს 1916 წ.

სახალხო სახლის სცენის-მოყვარეთა მიერ ნ. ჯავახიშვილის მონაწილეობით წარმოდგენილი იქნება

ერთი საღამოს ორი პიესა

I

ნინოშვილის მოთხრობიდან გადმოკეთებული პ. ირეთელის მიერ.

ქრისტიანე

დრ. 4 მოქმ.

II

რას შინახავს ველარ ნახავ

კომ. 3 მოქმ. ა. ცაგარლისა.

დასაწყისი 8 ნახ. საათზე.

აღვილების ფასი 5—49 კ-მდე.

გამგე ალ. ბაღრიძე.

❁ იმედათაი შემთხვევა! ❁

კასოცარის სისწრაფით,

უმაგალითო მოხერხებით,

კმირული თავკანწირულებით და

სრულიად

უსასყიდლოდ

ვაიშვრებით ავტოგოზილებს,

კანუჩეველად სისტემისა,

სიდიდისა,

და ღირებულებისა.

ვიმართეთ თვ. განმანაწ. ლაზარეთში.